

РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОГО МІКРОКРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ.

Процес кредитування має дуже давні коріння в світовій історії. Хоча такий різновид фінансових відносин і був наслідком різноманітних чинників, проте збільшення купівельної спроможності населення завжди було пріоритетним завданням кредитів. А практика мікрокредитування стала вкрай популярна за кордоном уже чимало років тому. Завдяки демократичним умовам тамтешніх банків, майже кожна фізична особа може дозволити собі оформити мікропозики для різних цілей. На жаль, в Україні це не завжди було так.

Мікрокредити для фізичних осіб також видаються для різних цілей, від відкриття маленького бізнесу до банального отримання грошей до зарплати. Мікропозики - це невелика сума грошей, що виділяється фізичній особі банком на певний термін, протягом якого фізична особа зобов'язується повернути мікропозики з накопиченими відсотками. Для оформлення мікропозики, як правило, необхідно куди менше паперів, ніж при оформленні звичайного кредиту. Необхідно мати з собою лише паспорт, надати особисті дані, розібратись із інформацією про картки, але вагому роль тут зіграє кредитна історія клієнта.

Мікрокредит - це надання позичальникові невеликих коштів на короткий термін. Процедура оформлення мікрокредиту має прискорену форму. Досить часто для отримання позики клієнту необхідно мати лише паспорт та ідентифікаційний код.

Для України мікрокредит - це порівняно новий продукт кредитування, але із розвитком фінансового ринку послуг ця форма стає все популярнішою. Хоча у всьому світі процес видачі «швидких грошей» вже досить давно і успішно працює, мікрокредити можна оформити в ломбардах під заставу автомобіля або коштовностей. У багатьох країнах, наприклад, в Індії, мікрокредити часто беруть селяни, щоб мати можливість встати на ноги.

«Швидкі кредити» є зручними для багатьох споживачів, адже їх можна оформити дуже швидко і без зайвих турбот, адже мікрофінансування забезпечує позичальника необхідною сумою негайно. Якщо клієнту терміново необхідна невелика сума грошей, а оформляти банківський кредит немає бажання, то мікрокредит і стане непоганим виходом із ситуації.

Звичайно, процентна ставка по даному виду кредитування є велика, найчастіше вона становить 1-2 відсотка за кожний день. Тому багато вважатимуть такий відсоток справжнім грабунком, але саме такі високі відсотки дозволяють фінансовій установі застрахуватися від можливих ризиків. А от позичальнику оформляти таку позику краще тільки в тому випадку, якщо він точно знає і впевнений що через короткий проміжок часу він зможе повернути заборгованість. В іншому випадку, відсотки виростуть дуже швидко.

В Україні мікрокредитування підлягає ліцензуванню, але на ринку послуг є чимало шахраїв, тому при оформленні цього виду позики позичальнику необхідно бути гранично уважним. Зазвичай ці фінансові інститути досить відомі багатьом людям, тому дізнатися основну інформацію про їхню діяльність не складе великих труднощів. Та й

самі подібні організації, зазвичай, дорожать своєю репутацією, якщо їх діяльність розрахована на тривалий термін.

Мікрокредити – зручний варіант швидкого вирішення фінансових питань, коли звернення до банку неможливо. Швидкі мікропозики зручні також і для громадян, що мають офіційне працевлаштування, але працюють на одному місці менше 6 місяців. Тобто тих, хто не може отримати довідку про доходи відповідно до вимог банку.

Важливою перевагою цього виду кредитування є простота і мінімальний термін його оформлення. Тобто позичальник позбавлений необхідності збору великого пакета документів і тривалого очікування рішення служби безпеки банку.

Перевагою серед інших кредитів у мікрокредитуванні є можливість отримання даного виду кредиту онлайн. Для багатьох особливою зручністю є можливість оформлення і отримання кредиту віддалено, коли немає необхідності в приміщенні офісу для мікрокредитування. Такий спосіб кредитування має ряд переваг для позичальника, а саме йдеться про економію часу і зусиль, простоті і зручності оформлення заявки, можливість подачі заявки відразу в кілька компаній чи у будь-якій ситуації. Такий онлайн-займ особливо зручний для тих, хто проживає в невеликих населених пунктах, де немає представництв банків, а також для громадян, які активно користуються інтернетом, що знаходяться в поїздках або мають фізичні обмеження.

Мікрокредитуванням займаються як приватні установи, які надають такі позики, а також і великі стабільні банки. Останні оформляють мікрокредити через випуск своїм клієнтам кредитних карт з кредитними коштами.

Кредитна картка чи кредитова картка (розм. кредитка) – це іменний платіжно-розрахунковий документ, який видають банки або торговельні фірми своїм клієнтам для оплати необхідних для них товарів і послуг, придбаних у кредит. На відміну від дебетової кредитна картка може бути не пов'язана з реальним банківським рахунком. В залежності від кредитної здатності (ліміту), якій (якому) відповідає даний платіжний засіб, розрізняють: звичайні, «золоті» і «платинові» кредитні картки. Кредитна картка – найпростіший спосіб позичити кошти у банку. З її допомогою можна оплачувати в кредит усе що завгодно, хоч комунальні послуги, хоч продукти в супермаркеті.

Банк резервує для кожної кредитної картки певну суму, якою клієнт розпоряджається на власний розсуд. Сума, яку можна позичити у банку, називається кредитним лімітом.

Кредитний ліміт – це виділена банком сума, яку клієнт може витратити на власний розсуд. Він знижується з кожною операцією і відновлюється після погашення боргу. Якщо гасити борг вчасно, то платити відсотки по кредиту не доведеться. Банк надає клієнту, так званий, пільговий період. Це проміжок часу, протягом якого банк бере за користування кредитом символічні відсотки. Найчастіше це 0,01% річних, іноді менше. Банк визначає розмір кредитного ліміту для кожного клієнта окремо. «Людині з вулиці» або клієнту, який тільки почав обслуговуватися в банку, можуть відмовити у відкритті навіть символічного кредитного ліміту – 200-500 гривень. У цьому і полягає основна відмінність банку від інших кредитних установ, адже останні, найчастіше, надаватимуть кредити особам і без стабільного заробітку. Банки ж надають перевагу уже знайомим клієнтам. Як правило, найпростіше отримати кредитну картку у банку, де клієнт отримує заробітну плату або відкрив у ньому вклад. Доволі часто банки самі відкривають «зарплатним» клієнтам кредитний ліміт. Але і в цьому випадку ліміт буде розрахований у розмірі не більше 3-4 місячних

зарплат. Звичайно, банк може підвищити його через місяць, квартал, або рік, коли переконається, що позичальник активно користується карткою і акуратно гасить борг, не доводячи до штрафних санкцій.

За цією формою кредитування фізичних осіб майбутнє, адже саме кредитні картки витісняють готівку з обігу, оскільки є більш зручними як для розрахунку, для переміщення тощо. Та й дана сфера, що вже давно набула статусу повсякденності у розвинутих країнах, постійно потребує вдосконалення та розвитку.

Література:

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р №2121 – III // (зі змінами та доповненнями) // <http://www.rada.kiev.ua>

2. Улановский А. Потребительский кредит: что нужно знать перед тем, как идти в банк // Финансы для всех. – 2017. – № 12. – С. 10-11.

3. Литвинцева Г.С. Проблеми кредитування населення в умовах економічної нестабільності. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/336/1/Литвинцева%20Г>

4. Башлай С.В. Теоретичні аспекти та особливості банківського кредитування фізичних осіб в Україні / С.В. Башлай, Н.О. Лобода // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Т. 12: Збірник наукових праць: Наукове видання. – Суми: Мрія-1 ЛТД; УАБС, 2015. – 234 с.

5. Куртвелієва Д.Д. Сучасний стан кредитування фізичних осіб в Україні та шляхи його удосконалення.[Електронний ресурс] Електронне наукове 11 фахове видання "Ефективна економіка".–2016. №6. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=237>

6. Зубишена О.В. Особливості банківського кредитування фізичних осіб в Україні. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2013/Economics/1_133245.doc.htm

7. Голюк В.Я. Кредитування як чинник фінансової кризи // Економічний форум №2 2014 с 178-183[Електронний ресурс] : Режим доступу: http://lutskntu.com.ua/sites/default/files/u_nomeri_2_2014_noviy.pdf

8. Національний банк України [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index> (дата звернення 08.03.2018)

9. Українське бюро кредитних історій [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://ubki.ua> (дата звернення 08.03.2018)

Ігор ПАЩУК

студент факультету банківського бізнесу

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к. е. н., доцент Забчук Г.М.

КРИПТОВАЛЮТИ:ОСОБЛИВОСТІ І ПЕРЕВАГИ

Криптовалюта – найбільш гучна інновація фінансового світу за останні роки. Сьогодні ні для кого не є новими слова: біткойн, криптовалюта та їх синоніми. В результаті нестійкості системи грошового обігу, яка виявилася після фінансової кризи 2008-2009 рр. з'явилася ідея створення нових валют і набув поширення термін «криптовалюта», що трактується науковцями як цифрова система платежів та грошових переказів, заснована на новітніх технологіях за принципами криптографії з метою функціонування як безпечної, анонімної, децентралізованої, стабільної віртуальної валюти [1]. Основними перевагами даного виду валют є відсутність